

Wanda Roszkowska-Sykałowa

"Poufne wieści z oświeczonej
Warszawy. Gazetki pisane z roku
1782", Teodor Ostrowski, Wrocław
1972 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/46, 258

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(IV) OSTROWSKI Teodor: Poufne wieści z oświeczonej Warszawy. Gazetki pisane z roku 1782. Oprac. i wstępem opatrzył R.Kaleta. Wrocław 1972 Oss., s. 307, nlb. 2, tabl. 18, zł 50,-

Książka przynosi teksty gazetek pisanych z r. 1782, których autorem był Teodor Ostrowski, pijar i znakomity jurysta, a odbiorcą Adam Mniszek, chorąży nadworny koronny. Wstęp podkreśla doniosłą rolę, jaką - wobec niedorozwoju prasy w Polsce - spełniały gazetki pisane w przekazywaniu informacji. Wielki wpływ na społeczeństwo szlacheckie zawdzięczały one m.in. wolności słowa i zamieszczonym opiniom krytycznym o osobistościach politycznych - rzecz nie do pomyślenia w oficjalnej prasie drukowanej. W piśmiennictwie gazetki stanowiły ważne powiązanie między językiem potocznym a realistyczną prozą literacką. Obecnie mają one wartość dokumentów pozwalających odtworzyć życie codzienne narodu i ustroju społecznego w epoce rozbiorów.

BP/46/141

W.R.-S.

(IV) PISZCZKOWSKI Mieczysław: Wieś pańszczyźniana w literaturze polskiej (w. XV-XIX). Oprac. i wstępem poprzedził ... Warszawa 1972 LSW, s. 268, nlb. 3, bibliogr., zł 22,-

Antologia utworów i fragmentów utworów związanych tematycznie z życiem chłopów i wsi pańszczyźnianej, od satyry "Chytrze bydła z pany kmiecie" z XV w. aż do wierszy Jana Raka (łącznie utwory 51 autorów). Wstęp zawiera krótkie omówienie rozwoju ustroju pańszczyźnianego na wsi polskiej i odbicie tego procesu w literaturze i publicystyce w okresie od XV do XIX w.

BP/46/142

D.Ś.